

13 måneder og ni dage i uvished

For halvandet år siden modtog **Søren Ladegaard Andersen** et opkald, der vendte op og ned på hans tilværelse. I den anden ende af røret var hans praktiserende læge, som kunne fortælle ham, at han havde fået et lægeligt påbud: Søren måtte ikke længere køre bil. Opkaldet blev startskuddet til 13 måneder og ni dages frustration og opslidende tovtrækkeri med myndighederne.

AF **Anne Mette Steen-Andersen** FOTO **Peter Bondo Gravesen**

I

2018 fik Søren Ladegaard Andersens far konstateret grøn stær på det ene øje. Der er en vis arvelig tendens til grøn stær, og derfor mente Søren's far, at det var en god idé, at hans børn fik undersøgt deres øjne. Søren

lyttede til farens opfordring og opsøgte en øjenlæge. Siden han i 2005 var blevet opereret for grå stær, havde Søren ikke haft problemer med sit syn, så han regnede ikke med, at øjenlægen ville have noget at bemærke – det var mest af alt et rutinetjek, der skulle mane tvivlen til jorden, kan Søren huske, at han tænkte.

Besøget hos øjenlægen viste sig imidlertid at udvikle sig noget anderledes. Efter at have foretaget en række undersøgelser luftede øjenlægen en mistanke om, at Søren havde forhøjet tryk i øjet. Han bad Søren komme igen et par dage senere. Her ville øjenlægen lave en række nye målinger på et andet tidspunkt af døgnet, da trykket i øjet varierer i løbet af døgnet. De nye målinger afkræftede mistanken om forhøjet tryk.

"Alligevel ville han gerne have, at jeg kom en gang mere – for at være helt sikker på, at trykket var normalt. Det var det, men til gengæld afslørede den synsfeltsundersøgelse, han lavede på mig, at der var noget galt. Jeg havde en synsdefekt i venstre side af synsfeltet på begge øjne. Det betyder, at der er spredte udfald i de ting, jeg ser, når jeg ser til venstre," fortæller Søren.

En synsfeltsundersøgelse tester hele synsfeltet inklusive det perifere syn og viser, om der er 'blinde pletter' inden for synsfeltet. Øjenlægen kunne konstatere, at Søren's perifere synsudfald ikke skyldtes noget med øjnene. Som seksårig fik Søren fjernet en hjernetumor. Tumoren blev opdaget ved en øjenundersøgelse, hvor forhøjet hjernetryk kunne ses på synsnerven i øjet. Søren's historik taget i betragtning fik øjenlægen til at mistænke, at de perifere synsudfald kunne have en neurologisk forklaring. Så Søren blev henvist til en neurolog.

"Jeg har aldrig haft mén efter det indgreb, jeg fik foretaget som seksårig. Men da øjenlægen bragte på bordet, at mine synsproblemer var af neurologisk karakter, blev jeg nervøs," husker Søren.

Et lægefagligt påbud

Et besøg hos en neurolog i Holbæk og svarene på en MR-skanning 14 dage senere kunne heldigvis afkræfte, at problemerne skyldtes en ny neurologisk sygdom. Søren kunne ånde lettet op. Men kun for en kort stund. For dagen efter, at han havde talt med neurologen, blev han ringet op af sin praktiserende læge, der kunne fortælle ham, at han havde fået et lægefagligt påbud: Søren måtte fra dags dato ikke længere køre bil.

"Jeg blev helt paf. Øjenlægen havde ikke nævnt noget om, at jeg ville få inddraget mit kørekort, så opkaldet kom fuldstændig bag på

Da Søren i 2018 gik til øjenlægen for at få testet sit syn, regnede han ikke med, at der var noget at bemærke. Der tog han fejl. Besøget blev starten på en lang og sej kørekortsag for Søren.

mig. Jeg bad med det samme om at få en second opinion," siger Søren og fortsætter:

"For mig betyder det rigtig meget at kunne køre bil. Jeg bor i Kalundborg og har familie i Hvidovre. Jeg sætter pris på at køre til Sverige og klatre og ro kajak, og vi har altid gjort brug af kør-selv-ferier. Så det ville være begrænsende for mig at få frataget mit kørekort og være tvunget til at cykle eller tage offentlig transport. Og potentielt kunne det også komme til at koste mig min arbejdsduelighed i fremtiden."

Søren blev gennem sin sundhedsforsikring henvist til en ny øjenundersøgelse. Svaret var det samme: Spredte synsudfald i venstre side af synsfeltet. Søren var frustreret. Hidtil havde han kørt uden problemer og aldrig forårsaget ulykker i trafikken, og nu skulle han – fra den ene dag til den anden – indstille sig på at få inddraget sit kørekort.

Partshøringer i lange baner

Søren ønskede ikke at give fortabt på sin førerret uden videre. Med egne ord ønskede han at give det 'et sidste skud', og sendte derfor en ansøgning om bibeholdelse af sit kørekort til Kalundborg Kommune. Kørekortsager er normalt et anliggende for borgerservice, men er der særlige forhold i sagen, videresender kommunen sagen til et af politiets administrative centre. Disse forhold kan – som det var tilfældet for Søren – være af helbredsmæssig

karakter. Kalundborg Kommune videresendte Søren's sag til Københavns Vestegns Politi, som så igen sendte den videre til Styrelsen for Patientsikkerhed. Styrelsen har til opgave at vurdere helbredsoplysningerne i forhold til kørekortskravene og på baggrund heraf sende en anbefaling til politiet.

"Svaret fra politiet var nedslående. Styrelsen havde vurderet, at mit kørekort skulle inddrages. Høringssvaret efterlod dog et håb: Inden den endelige afgørelse blev truffet, havde jeg ret til at komme med bemærkninger til sagen. Så det gjorde jeg. Endnu en gang oplistede jeg mine argumenter for, hvorfor jeg skulle have lov til at beholde min ret til at køre bil," fortæller Søren.

En lille måned senere modtog Søren en ny skrivelse fra Københavns Vestegns Politi. Heri lød det, at politiet havde besluttet, at Søren skulle aflægge to vejledende helbredsmæssige køretests, én i dagslys og én i mørke. Argumentet var, at politiet skulle bruge de to køretests til at vurdere, om Søren *'fortsat var i besiddelse af et tilfredsstillende helbred'*, som det lød i skrivelsen. Det vakte et nyt håb i Søren. Han betalte for køretimer hos en kørelærer forud for prøverne og forberedte sig grundigt. Han ville være sikker på, at det gik godt.

"Det gik glimrende. Faktisk så godt, at den motorsagkyndige sagde, at jeg i hans optik sagtens kunne køre hjem selv – men at jeg nok

Slut med søvnløse nætter og bekymringer. I dag har Søren god grund til at smile. Med assistance fra Øjenforeningen lykkedes det ham nemlig at generhverve retten til at køre bil.

for en sikkerheds skyld skulle vente, til at jeg havde fået tilladelsen fra Kørekortafdelingen. Jeg var lettet og glad og følte mig sikker på, at jeg ville få mit kørekort tilbage. Men glæden var kortvarig. For næste gang, jeg hørte fra politiet, kunne de oplyse mig om, at Styrelsen for Patientsikkerhed ikke havde tillagt mine køreprøver nogen værdi. Deres vurdering var stadig den samme," siger Søren.

Søren fik mulighed for endnu en parts-høring, men kunne af gode grunde ikke præsentere politiet eller styrelsen for nye argumenter.

Assistance fra Øjenforeningen

Da vreden og skuffelsen havde lagt sig, tog Søren op på borgerservice i Kalundborg Kommune for at aflevere sit kørekort. Slaget var vel tabt, tænkte han. Mens han stod og ventede på at blive hentet af sin kæreste, faldt han i snak med en projektleder. Efter at have hørt Søren fortælle om kørekortsagen spurgte projektlederen, om Søren havde været i kontakt med Øjenforeningen.

"Dagen efter ringede jeg til Øjenforeningens telefonservice. Jeg fik fat på Carsten Edmund, der er øjenlæge og formand for foreningen, og fortalte ham om min sag. Carsten stillede sig skeptisk over for den beslutning, der var blevet truffet i Styrelsen for Patientsikkerhed, og han bad mig sende sagsdokumenterne, så han med

sin faglige ekspertise kunne gå dem igennem," fortæller Søren.

Samme aften modtog Søren en mail med en længere skrivelse fra Carsten Edmund. Heri konkluderede han: *'Ud fra såvel et medicinsk som trafikmæssigt synspunkt mener jeg, at Søren Ladegaard Andersen fortsat kan køre bil med samme sikkerhed som andre trafikanter med kørekort.'* Carsten Edmund baserede sin konklusion på, at Søren's synsdefekter er små og spredte og derfor i praksis ikke har betydning i et bevægeligt trafikbillede. Søren er i stand til at registrere objekter i den venstre del af sit synsfelt, fordi objekterne lynhurtigt bevæger sig fra et af hans blinde punkter til et seende punkt.

"Jeg sendte med det samme dokumentet fra Carsten til politiet. 14 dage senere fik jeg svar. De havde taget min sag op til revision og vurderet, at jeg kunne få mit kørekort tilbage! Jeg kunne næsten ikke tro det. Efter 13 måneder og ni dage med så mange skuffelser og søvnløse nætter – og så med et vendte det," siger Søren.

Søren generhvervede sit kørekort til personbil uden særlig tidsbegrænsninger og kan således de næste 15 år køre bil uden at skulle til nye helbreds- eller synsundersøgelser. Selvom de blinde pletter i venstre del af synsfeltet reelt ikke begrænser hans udsyn, sørger han altid for at dreje sit hoved og se til venstre en ekstra gang, når han sidder bag rattet. ■

Uddrag fra Carsten Edmunds vurdering

” (...) Det er væsentligt, at der er tale om spredte, mindre synsfeltsdefekter, som i praksis ikke har den store betydning i et bevægeligt trafikbillede, hvor et objekt hurtigt vil opfattes, når det bevæger sig fra et ikke-seende punkt til et seende nabopunkt. Dertil kommer, at Søren Ladegaard Andersen siden barndommen har lært at leve med de små defekter og derfor synsmæssigt med overvejende sandsynlighed fungerer på samme niveau som en person med et synsfelt på mindst 120 grader (vandret udstrækning) og 20 grader (lodret udstrækning, op og ned).

Dertil kommer, at de spredte defekter og seende punkter i den øvrige del af det venstre synsfelt yderligere vil hjælpe med orienteringen.

I overensstemmelse med ovennævnte har Søren Ladegaard Andersen gennemført vejledende praktisk køretest såvel i dag- som natbelysning uden bemærkninger. Dertil har SLA kørt bil i mere end 20 år uden uheld.

Ud fra såvel et medicinsk som trafikmæssigt synspunkt mener jeg, at Søren Ladegaard Andersen fortsat kan køre bil med samme sikkerhed som andre trafikanter med kørekort.(...)